

Co dělat když je vašemu psovi horko nebo si spálí tlapky? Hrozí i u psů riziko rakoviny kůže?

Hypertermie

Pes a kočka patří mezi teplokrevné živočichy, kteří si udržují konstantní teplotu těla. Rozdíl o více než 5 °C může mít pro organismus vážné následky. V letních měsících může u zdravých zvířat, ale hlavně u zvířat se srdečním a renálním onemocněním a u brachycefalických plemen dojít relativně snadno k selhání mechanismu dechové termoregulace a k následnému přehřátí, tzv. hypertermii organismu.

Psi a kočky jsou k přehřátí náchylnější než lidé, protože mají minimum potních žláz (tyto se nacházejí hlavně v meziprstí). Jejich hlavní způsob termoregulace tedy neprobíhá jako u člověka pocením, ale zvýšeným/zrychleným dýcháním, tzv. polypnoí (dechová termoregulace). Při tomto zrychleném dýchání se zvyšuje dechová frekvence z 10-30 dechů/min až na 130-300 dechů/min. Jedná se o termoregulaci skrze odpařování vody, a proto je nutné předkládat psovi v letních měsících až dvojnásobek denní spotřeby vody v zimních měsících (průměrná denní spotřeba vody činí 80-90 ml/kg). K odpařování vody dochází na sliznici jazyka a dut. ústní, při tomto způsobu termoregulace dochází k značné ztrátě vody a následné velmi rychlé dehydrataci organismu. Psovi je tedy nutno předkládat dostatek pitné vody v průběhu celého dne.

Termoregulace pomocí polypnoe není tak efektivní jako pocení a zvířata na sobě mají navíc hustý tělní pokryv v podobě srsti, který ještě dále zhoršuje přehřátí organismu.

K hypertermii jsou náchylnější mladá a stará zvířata, kardiaci, zvířata trpící respiračním onemocněním, brachycefalická plemena psů koček, obézní zvířata a zvířata podrobovaná náročnému fyzickému vypětí v období veder.

U kardiaků dochází vlivem dehydratace organismu k zahušťování krve a srdce musí vynakládat vyšší úsilí k udržení krevního oběhu a okysličování tkání.

U pacientů s respiračním onemocněním, u kterých je omezeno množství funkční plicní tkáně nebo mají překážku v dýchacích cestách, je dýchání a tím i okysličování organismu ztíženo. V horku zvíře reguluje svou teplotu zrychleným dýcháním, toto dýchání je povrchní a nezajišťuje dostatečné okysličení krve v plicních sklípcích. Navíc dochází vlivem dehydratace ke ztíženému průtoku krve plicemi, čímž se nedostatečné okysličení organismu (hypoxie) dále prohlubuje.

Pacienti trpící nedostatečnou funkcí ledvin jsou v létě vystaveni riziku jejich nedostatečného prokrvení a následně ledvinného selhání v důsledku dehydratace organismu.

Obzvláště nebezpečné je ponechání psa v autě bez stínu, přívodu vzduchu a vody, ale i při těchto opatřeních je delší setrvávání psa v autě v letních měsících, kdy teplota uvnitř vozu může během 10 - 15 minut dosáhnout až 65 °C, velmi riskantní. Nemáte-li jinou možnost než zavřít vašeho miláčka v letních vedrech v autě, poté je nezbytně nutné zaparkovat auto ve stínu (mějte na paměti, že poloha stínu se velice rychle mění), ponechat pootevřené nebo zcela otevřené okno (dnes jsou již pro tyto případy k dostání okenní mříže proti vloupání) a zdroj vody. I přes všechna doporučená opatření se může stát, že u vašeho miláčka dojde k příznakům hypertermie v podobě tachypnoe (zrychlené dýchání), tachykardie, jasně červených a suchých sliznic, nadměrné salivaci, zprvu nervozitě vystřídané dezorientací a apatií. Při hypertermii dochází k dehydrataci organismu, krev se zahušťuje a vlivem pomalejšího proudění dochází k nedostatečnému zásobení organismu kyslíkem a zároveň k hromadění metabolických odpadů. Při zvýšeném zahuštění krve se v kapilárách tvoří mikrotromby a , dochází k multiorgánovému selhání, které je pro zvíře většinou smrtelné. Prevencí přehřátí v letních horkých měsících je venčení pouze v ranních a večerních hodinách , snížená zátěž a sprchování studenou vodou.

Zvíře musí mít vždy dostatek čerstvé studené vody a musí být zajištěno proudění vzduchu v dané místnosti. Při cestách autem je důležité nechat stále pootevřené okno v autě, aby byla zajištěna dostatečná cirkulace vzduchu, každou 1-2 hodiny udělat zastávku, nabídnout psovi čerstvou vodu a dopřát mu i kratší procházku.

1.pomoc při hypertermii:

Zvíře je nutno přenést do stínu a položit na bok, zahajte ochlazování sprchováním nebo ponořením do vany se studenou vodou, někdy postačí i mokrý ručník, kterým se zvíře přikryje. Je – li schopno pít, nabídneme zvířeti studenou vodu, nepodáváme vodu ledovou ani nepřikládáme led na periferní části těla – způsobíme tím vazokonstrikci (stažení cév) a teplo bude hůře odcházet z těla ven. Jiná situace ovšem nastává, proudí – li ledový vzduch do plic, kde se nachází největší kapilární řečiště těla a kde vazokonstrikce nemůže nastat. Je – li tudíž k dispozici mrazicí box, kde je možné zvíře na 3 –5 minut umístit, je toto nejrychlejší způsob návratu tělesné teploty k normálu. Ochlazování by mělo být zastaveno při vnitřní teplotě 38,5°C.

Popáleniny

Dalším častým problémem je popálení kůže prstních polštářků při chůzi po rozpáleném asfaltu nebo chodnících. Zvířata na rozdíl od lidí nemají svá chodidla chráněna obuví, takže bychom se při jejich venčení měli vyhýbat rozpáleným povrchům. Volte proto radši vycházku v parku nebo na zatravněné ploše, ušetříte tak vašeho psa nepříjemného popálení tlapek. V případě, že přeci jen dojde k popálení prstních polštářků, je třeba vyhledat pomoc lékaře. Jako 1. pomoc v tomto případě poslouží opět ponoření tlapek do studené vody a jejich šetrné omytí od nečistot.

Rakovina kůže

Posledním nebezpečím horkých letních měsíců je spálení pokožky, které hrozí hlavně u psů a koček s vrozenou (naháči) nebo získanou hypotrichózou (nedostatečné osrstění těla) a u zvířat s bílou srstí a nedostatečně pigmentovanou pokožkou. U těchto zvířat je potřeba kůži chránit, stejně jako u lidí, opalovacími krémy s vysokým UV filtrem. Časté spálení pokožky totiž vede k rakovině kůže, u psů se nejčastěji jedná o skvamocelulární karcinom (zhoubný nádor kůže).

MVDr. Zdena Zápotocká

www.animalclinic.cz